

Ústava Církve bratrské

Preambule

Církev bratrská je křesťanskou církví. Zásady své činnosti upravuje Ústavou Církve bratrské (dále jen „Ústava“).

Článek 1 – Vyznání víry Církve bratrské

Za pravidlo víry a života přijímá Církev bratrská Písmo svaté – Bibli. Hlásí se ke starokřesťanským vyznáním víry (Apoštolské vyznání, Nicejsko-cařihradské, Chalkedonské, Athanasiovo), k reformovaným konfesím (zvl. Druhá Helvetská konfese, Heidelberský a Malý Westminsterský katechismus), k odkazu Jednoty bratrské (zvl. Vyznání Jednoty bratří českých podle vydání Komenského z roku 1662) a k zásadám evangelikálního hnutí, vyjádřeným např. vyznáním Lausanského závazku z roku 1974 a Závazku z Kapského města z roku 2010.

1) O zjevení

Věříme, že se Bůh zjevuje všem lidem ve všech dobách prostřednictvím svého stvoření, v mravním zákoně ve svědomí člověka i v dějinách. Zvláštním způsobem se dával poznat svému vyvolenému lidu zjevováním své vůle v událostech dějin spásy, skrze svůj Zákon, slovy svých poslů. S konečnou platností se zjevil ve svém Synu Ježíši Kristu.

2) O Písmu svatém

Věříme, že Písmo svaté Starého a Nového zákona je Božím slovem vyjádřeným slovy lidských autorů. Písmo svaté má stránku božskou i lidskou. Středem Písma je Ježíš Kristus, vtělené Boží slovo, a slovní vyjádření Písma je plně inspirované Duchem svatým. Písmo svaté je nejvyšší autoritou naší víry a života, je neomylnou, dostatečnou a srozumitelnou pravdou Božího zjevení. Je Božím darem církvi, světlem a prostředkem společenství Boha a člověka. Pro správné pochopení Písma a jeho aplikaci v našich životech je třeba nechat se vést Duchem svatým. Potřebujeme také pomoc ostatních věřících a vykladačů Písma. Písmo je nám dáno, abychom věřili všemu, co vyučuje, byli poslušní všemu, co požaduje, a důvěřovali všemu, co zaslubuje.

3) O Bohu

Věříme v jednoho Boha, dokonalého ve svých vlastnostech a činech, věčně přebývajícího v milující jednotě tří osob, Otce, Syna a Ducha svatého. Tyto tři osoby tvoří dokonalou jednotu, každá je plně Bůh a věčně existují jako trojjediný Bůh.

4) O stvoření

Věříme, že Bůh svým Slovem stvořil všechno, viditelné i neviditelné, a dokončené dílo bylo velmi dobré. Bůh stvořil člověka, muže a ženu, jako svůj obraz. Bůh nám svěřil zemi do správcovství, abychom ji obdělávali a střežili, vděčně a moudře užívali jeho dobrých darů a na jeho péči spoléhali, a tak žili k jeho slávě a radovali se ze vztahu s ním. Věříme, že Bůh ve své prozřetelnosti zachovává a řídí celý svět k naplnění svých záměrů, nikoho však nezavázal odpovědností za vlastní rozhodování.

5) O hříchu

Věříme, že první lidé, Adam a Eva, zhřešili, když byli svedeni satanem. Jako potomci Adama jsme hříšníci, z přirozenosti i volbou, svým životem porušujeme Boží zákon a svou nedůvěrou, pýchou, neposlušností a svévolí tento stav potvrzujeme. Přivoláváme tak na sebe Boží hněv a soud a

podléháme smrti jako mzdě hříchu. Pouze Božím spásným dílem v Ježíši Kristu můžeme být zachráněni.

6) O Ježíši Kristu

Věříme, že Ježíš Kristus je vtělený Boží syn, pravý Bůh a pravý člověk. Jako zaslíbený Mesiáš Izraele byl počat z Ducha svatého, narodil se z panny Marie, žil bezhříšným životem, byl ukřižován za vlády Pontského Piláta, vstal tělesně z mrtvých, vstoupil na nebesa a sedí na pravici Boha Otce jako prostředník nové smlouvy mezi Bohem a lidmi. Ježíš Kristus je náš zástupce a oběť smíření za hřích světa. Jeho smrt a vzkříšení tvoří jediný základ spásy.

7) O Duchu svatém

Věříme, že Duch svatý je osobou trojjediného Boha, skrze kterou Bůh působí ve stvoření a uvádí do života lidí Boží spasitelné dílo v Kristu. Duch svatý usvědčuje z hříchu, vede k pokání a víře v Krista, znovuzrozením činí z lidí nová stvoření a začleňuje je do Boží rodiny. Svým přebýváním je posvěcuje, vyučuje a osvěcuje, vede, zmocňuje a vystrojuje svými dary k životu, ke službě v církvi i k misijnímu poslání ve světě.

8) O spáse

Věříme, že Bůh z pouhé milosti naplnil v Ježíši Kristu svůj věčný plán spásy. Hříšníkovi, který byl povolán v Pánu Ježíši a který se v pokání a víře obrací k živému Bohu, dává Bůh svým slovem účast na Kristově smrti a vzkříšení. Člověku je odpuštěno, stává se ospravedlněným údem těla Kristova, Božího lidu, a znovuzrozeným Božím dítětem, je osvobozen k novému životu v posvěcení a k radostné naději na dovršení spásy ve vzkříšení těla a věčném životě v Boží přítomnosti.

9) O církvi

Věříme, že Bůh povolával a shromažďoval svůj lid již v dějinách Izraele. Ježíš Kristus tvoří lid nové smlouvy ze všech národů světa jako svou církev. Církev je společenství těch, kteří byli v Kristu spaseni a Duchem svatým zapojeni do těla Kristova, jehož on je hlavou. Věříme, že církev je jedna, obecná, svatá a apoštolská. Církev je všude tam, kde se zvěstuje Boží slovo, slaví se svátosti a věřící se vzájemně povzbuzují a napomínají, aby rostli do Kristovy podoby.

10) O poslání církve

Věříme, že poslání církve je uctívat Boha a dosvědčovat všem lidem Boží lásku. Církev je povolána zvěstovat jedinečnost Ježíše Krista a spasení v něm, získávat mu učedníky, pomáhat potřebným, stavět se proti každé formě nespravedlnosti a přijímat spoluodpovědnost za Boží stvoření.

11) O posledních věcech

Věříme, že Ježíš Kristus přijde ve své moci a slávě, aby v plnosti dovršil Boží království. Očekávání Kristova návratu, k němuž dojde v čase, který zná pouze Bůh, vyžaduje stálou bdělost a motivuje věřící ke zbožnému životu. Všichni vstanou z mrtvých a na Božím soudu budou nespravedliví odsouzeni k věčnému trestu a spravedliví v Kristu budou přijati do věčné radosti a slávy nového nebe a do nové země. Tam budou uctívat Boha, sloužit mu a věčně se radovat v jeho přítomnosti.

Článek 2 – Základní ustanovení

Církev bratrská je svazkem Sborů Církve bratrské (dále jen „Sbor“ – čl. 4 Ústavy). Je společenstvím lidí, kteří věří v Ježíše Krista. Svým připojením k Církvi bratrské jednotlivé Sbory vyjadřují, že potřebují žít a sloužit v duchovní a závazné jednotě, spolupráci a vzájemné pomoci.

Článek 3 – Členství

- (1) Členem Církve bratrské (dále jen „Člen“) se stane osoba, která:
 - a) osobně vyznává Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána, jehož milostí přijala odpuštění hříchů;
 - b) požádala o vstup do Církve bratrské a vyjádřila souhlas s Vyznáním víry (čl. 1 Ústavy);
 - c) přijímá spoluodpovědnost za Sbor;
 - d) byla přijata za Člena staršovstvem Sboru (dále jen „Staršovstvo“ – čl. 4 odst. 9 Ústavy);
 - e) byla pokřtěna;
 - f) složila členský slib.
- (2) Základním posláním Členů je především:
 - a) milovat Hospodina, svého Boha i své bližní;
 - b) zachovat věrnost svému Spasiteli a Pánu Ježíši Kristu;
 - c) praktikovat osobní křesťanskou víru a službu;
 - d) aktivně se podílet na službě Sboru a Církve bratrské.
- (3) Členství v Církvi bratrské je vždy vázáno na jeden Sbor, ve kterém Člen rozvíjí svůj duchovní život a službu.
- (4) Převod členství mezi jednotlivými Sbory nepodléhá zkoumání podmínek podle čl. 3 odst. 1 Ústavy.
- (5) Členství v Církvi bratrské zaniká:
 - a) smrtí;
 - b) vystoupením Člena;
 - c) na základě rozhodnutí Staršovstva podle ustanovení Řádu Církve bratrské (dále jen „Řád“ – čl. 9 odst. 6 Ústavy).Zánik členství nezakládá vůči Církvi bratrské žádná práva.
- (6) Další podmínky členství v Církvi bratrské a výkonu s ním spojených práv a povinností stanoví Řád.

Článek 4 – Sbor

- (1) Základní duchovní i organizační jednotkou Církve bratrské je Sbor.
- (2) Sbor po organizační stránce tvoří jeho Členové. K širšímu společenství Sboru patří i děti a další osoby, protože je otevřeno všem, kdo hledají smysl života nebo mají zájem porozumět křesťanské víře (podrobnosti stanoví Řád).
- (3) Základním posláním Sboru je žít k oslavě Boha. Děje se tak především podřízením se evangeliu Ježíše Krista, jeho srozumitelným zvěstováním lidem všech generací, jakož i rozvíjením a budováním:
 - a) osobní víry a zbožnosti;
 - b) společenství Sboru a Církve bratrské;
 - c) evangelizační a diakonické služby.
- (4) Pro zřízení a existenci Sboru je potřebný dostatečný počet Členů, kteří jsou schopni vytvořit podmínky k plnění poslání Sboru a zabezpečit duchovní, organizační i hmotné zajištění života Sboru. K tomu patří i ustavení fungujícího Staršovstva. Zřízení, přistoupení, sloučení, rozdělení, vyloučení nebo rušení Sboru (resp. Sborů) navrhuje a na základě rozhodnutí Konference Církve bratrské (dále jen „Konference“ – čl. 6 odst. 1 Ústavy) provádí Rada Církve bratrské (dále jen „Rada“ – čl. 6 odst. 5 Ústavy).
- (5) Své záležitosti si Sbory spravují samostatně, není-li v Ústavě nebo dalších závazných dokumentech Církve bratrské (čl. 9 Ústavy) stanoveno jinak. Za plnění svého poslání (čl. 4 odst. 3 Ústavy) se Sbory zodpovídají Konferenci.
- (6) Společnými úkoly všech Sborů jsou podpora a financování společně přijatých úkolů, činností a potřeb Církve bratrské.

- (7) Nejvyšším orgánem Sboru je shromáždění Členů Sboru (dále jen „Členské shromáždění“). Členské shromáždění je oprávněno samostatně rozhodovat o všech záležitostech Sboru, určovat zásady jeho činnosti a personální obsazení jeho orgánů, pokud to není v rozporu s Ústavou nebo dalšími závaznými dokumenty Církve bratrské (čl. 9 Ústavy). Způsob jednání Členského shromáždění, podmínky vzniku, trvání a ukončení hlasovacích práv Členů apod. stanoví Řád.
- (8) Výkonným a řídicím orgánem Sboru je Staršovstvo. Staršovstvo je voleno a odvoláváno Členským shromážděním, kterému se zároveň ze své činnosti zodpovídá. Rozhodnutí Staršovstva nesmí být v rozporu s Ústavou ani dalšími závaznými dokumenty Církve bratrské (čl. 9 Ústavy) ani s žádným z usnesení Členského shromáždění.
- (9) Volba Staršovstva, způsob jeho jednání i délka funkčního období jsou upraveny v Řádu, který zároveň stanoví způsob ustavení oprávněných osob, které jsou statutárním orgánem Sboru.
- (10) Sborům se specifickým charakterem může být na základě rozhodnutí Konference udělen či odebrán zvláštní status se specifickými právy a povinnostmi.

Článek 5 – Zemské členění

- (1) Církev bratrská se člení podle zemí svého působení na jednotlivé Zemské církve Církve bratrské (dále jen „Zemská církev“). Zeměmi působení jsou Česká republika, Slovenská republika, příp. další zeměpisné či jiné celky určené Společnou konferencí Církve bratrské (dále jen „Společná konference“ – čl. 7 Ústavy).
- (2) Spolupráce mezi jednotlivými Zemskými církvemi je uskutečňována v první řadě Společnou konferencí, dále společným jednáním Rad, účastí hostů z jiné země na jednáních Konference, pořádáním společných pastorálních či vzdělávacích konferencí, kurzů, sjezdů a jiných setkání, praktickou pomocí, výměnou zkušeností, pořádáním společných misijních, diakonských nebo jiných projektů apod.
- (3) Jednotlivé Zemské církve lze usnesením Konference rozčlenit do menších organizačně správních celků, ve kterých mohou být ustaveny samostatné orgány, které jsou ze své činnosti vždy odpovědné Konferenci a Radě. Zřízení či zánik menších celků, jejich činnost, kompetence či pravomoci stanoví Řád.

Článek 6 – Orgány Církve bratrské

- (1) Nejvyšším orgánem Církve bratrské v každé z jednotlivých zemí jejího působení (čl. 5 Ústavy) je Konference, která je shromážděním delegátů podle ustanovení Řádu. Je svolávána nejméně jednou ročně.
- (2) Konference je jediným orgánem Církve bratrské, který rozhoduje o Řádu a dalších záležitostech či dokumentech Církve bratrské v dané zemi s výjimkou záležitostí a dokumentů uvedených v čl. 7 odst. 1 Ústavy. Vnitřní strukturu a průběh jednání Konference stanoví Řád.
- (3) Výkonným a řídicím orgánem Církve bratrské v dané zemi je Rada, která je volena a odvolávána Konferencí, které se ze své činnosti zodpovídá.
- (4) Rada provádí usnesení Konference (čl. 6 Ústavy) a Společné konference (čl. 7 Ústavy).
- (5) Rada řídí Církev bratrskou v době mezi konáním Konferencí a rozhoduje o záležitostech Církve bratrské, pokud o nich nerozhodla Konference nebo Společná konference, nebo pokud si takové rozhodování nevyhradily do své působnosti.
- (6) Rozhodnutí Rady nesmí být v rozporu se závaznými dokumenty Církve bratrské (čl. 9 Ústavy).
- (7) Volbu Rady, způsob jejího jednání a délku funkčního období stanoví Řád, který zároveň upravuje způsob ustavení oprávněných osob, které jsou statutárním orgánem Církve bratrské.

Článek 7 – Společná konference

- (1) Společná konference je jediným orgánem Církve bratrské, který rozhoduje o všech společných záležitostech či dokumentech Církve bratrské ve všech zemích, kde působí, tj. zejména o Ústavě, o Duchovních zásadách Církve bratrské (čl. 9 odst. 5 Ústavy, dále jen „Zásady“), o usneseních Společné konference i o dalším věroučném a etickém směřování Církve bratrské. K přípravě podkladů pro své jednání a rozhodování ustavuje komise či jiné orgány, které případně i ruší.
- (2) Společná konference je shromážděním delegátů Zemských církví (čl. 5 Ústavy). Delegáti s hlasovacím právem z jedné Zemské církve tvoří zemskou reprezentaci. Počet delegátů z každé Zemské církve určuje Jednací řád Společné konference, nebo usnesení Společné konference, není-li Jednací řád Společné konference v platnosti.
- (3) Společná Konference se koná v tříletých cyklech, nebo na požádání Konference či jedné třetiny Sborů z jejich celkového počtu ve všech zemích, a je svolávána Radou Zemské církve.
- (4) O dokumentech Církve bratrské uvedených v čl. 9 odst. 3 a 5 rozhoduje Společná konference nejméně dvoutřetinovou většinou hlasů všech zaregistrovaných¹ delegátů s hlasovacím právem. O Jednací řád Společné konference a v ostatních záležitostech včetně usnesení Společné konference, které nemají vliv na dokumenty podle čl. 9 odst. 3 a 5, rozhoduje nadpoloviční většinou všech zaregistrovaných delegátů s hlasovacím právem. Vždy je ale zároveň třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech zaregistrovaných delegátů s hlasovacím právem z každé zemské reprezentace.

Článek 8 – Ordinance

- (1) Církev bratrská u svých Členů rozpoznává obdarování ke konkrétní službě a životu v souladu s biblickými etickými nároky. Své rozpoznání u specifických služeb potvrzuje ordinací.
- (2) V Církvi bratrské se rozlišují dva typy ordinance:
 - a) Kazatelská ordinance s pověřením ke službě Slovem, k vysluhování svátostí církve a ke správě Sboru s platností ve všech Zemských církvích (čl. 5 Ústavy), která potvrzuje, že Církev bratrská u ordinovaného bratra rozpoznala zejména dar výkladu Bible a pastýřského vedení.
 - b) Jiná ordinance s pověřením ke specifické službě v Církvi bratrské podle ustanovení Řádu.
- (3) Kazatelská ordinance je spojena se složením ordinačního slibu² a vyplývá z ní povinnost zachovávat zpovědní tajemství, jehož principy a pojetí stanoví Řád.
- (4) O udělení nebo zrušení kazatelské ordinance pro službu v Církvi bratrské rozhoduje vždy Konference, a to na základě doporučení Rady. O dočasném odebrání ordinance nebo volitelnosti (čl. 8 odst. 5) za kazatele v Církvi bratrské může v odůvodněných případech (např. z kázeňských důvodů, při dlouhodobém nevykonávání činností ordinačního pověření apod.) do rozhodnutí nejbližší Konference rozhodnout Rada.
- (5) Za kazatele ke službě v Církvi bratrské může být ustanoven pouze ordinovaný bratr, který kazatelskou ordinaci získal v Církvi bratrské, nebo byl ordinován v jiné křesťanské církvi a o jeho volitelnosti za kazatele v Církvi bratrské předem rozhodla Konference na základě doporučení Rady.
- (6) K dalším podmínkám ustanovení za kazatele na Sboru patří vždy:
 - a) členství v Církvi bratrské;
 - b) volba v Členském shromáždění v souladu s Řádem;
 - c) složení příslušného slibu a veřejné uvedení do služby na Sboru.

Článek 9 – Dokumenty Církve bratrské

¹ Podle prezenční listiny.

² Příloha Ústavy.

- (1) Církev bratrská jako duchovní společenství vytváří pro svou činnost závazné a základní dokumenty. Dokumenty a usnesení Církve bratrské a Sborů musí být vždy a v prvé řadě podřízeny biblickým principům.
- (2) Situace, které nejsou popsány v závazných nebo základních dokumentech Církve bratrské, posuzuje a v nich rozhoduje podle charakteru záležitosti samostatně buď Staršovstvo, Členské shromáždění, Rada, Konference nebo Společná konference.
- (3) Nejvyšším závazným dokumentem pro celou Církev bratrskou je Ústava Církve bratrské.
- (4) Mezi závazné dokumenty Církve bratrské patří Jednací řád Společné konference i platná usnesení Společné konference. Platná usnesení Konference jsou závazná pro příslušné Zemské církve (čl. 5 Ústavy) a všechny její Členy, Sbory či orgány.
- (5) Duchovní zásady Církve bratrské jsou základním duchovním dokumentem Církve bratrské.
- (6) Další církevní dokumenty jsou odvozovány z Ústavy, se kterou nesmějí být v rozporu. Řád, který rozvádí ustanovení Ústavy, je závazný pro příslušnou Zemskou církev (čl. 5 Ústavy) a všechny její Členy či orgány. Jednotlivé Zemské církve si dále rozpracovávají ustanovení Řádu, bohoslužebné a jiné formuláře, případně stanoví prováděcí pokyny či doporučení ve svých jiných dokumentech, jakými jsou např. Agenda, stanoviska a vyjádření Rady apod.
- (7) Výklad eventuálně sporných ustanovení Ústavy a usnesení Společné konference přináležejí Konferenci (čl. 6 odst. 1–2), přičemž jejich závazný a konečný výklad přináležejí pouze Společné konferenci, která svým výkladem předchází výklady v dané záležitosti ruší.
- (8) Porušování jednotlivých ustanovení popsaných v dokumentech podle čl. 9 Ústavy ze strany orgánů Církve bratrské či Sboru nebo Členů, jakož i jednání či způsob života odporující biblickým principům podléhá kázní Církve bratrské. Podrobnosti stanoví Řád.

Článek 10 – Další ustanovení

- (1) Rozhodování se v Církvi bratrské a ve Sborech děje především prostřednictvím volených či jinak ustavených kolektivních orgánů. Pravidla volby a hlasování stanoví Řád nebo příslušný jednací řád. Při rozhodování je třeba vždy dbát biblických principů.
- (2) Řád stanoví odvolací právo. Odvolání ke Společné konferenci je možné pouze v případech uvedených v ustanovení čl. 9 odst. 7.
- (3) Církev bratrská a Sbory jsou politicky nestranné.
- (4) Zemské jazykové verze Ústavy jsou rovnocenné.

Závěrečná ustanovení

Ústava nabývá účinnosti dnem jejího schválení dne 10. 5. 2013. Toto vydání obsahuje změny a doplňky³ přijaté Společnou konferencí dne 12. 11. 2016 a 23. 11. 2019.

³ Příloha Ústavy.

Příloha Ústavy – ordinační slib

Kazatel je nejprve vyzván k podpisu osobního souhlasu s Vyznáním víry.

Slovo ke kazateli:

Milý bratře,

církev tě povolává do kazatelské služby na základě obdarování, které u tebe rozpoznala. Dnes máš být ordinován za kazatele evangelia v Církvi bratrské. Tím na sebe převezmeš důležité poslání. Ptám se tě proto: Vyznáváš před Bohem a církví, že tvůj život náleží Pánu Ježíši Kristu a že jej chceš následovat oddanou kazatelskou službou? Jestliže takto vyznáváš, odpověz:

Vyznávám!

Věříš, že sám Bůh tě povolal a vystrojil Duchem svatým ke kazatelské službě ve své církvi, abys tak v lásce sloužil Bohu a lidem? Jestliže takto věříš, odpověz: **Věřím!**

Vlastní slib:

Slibuješ, že s Boží pomocí budeš věrně a opravdově zvěstovat Boží slovo a sám se mu též ochotně podřizovat. Budeš sloužit bratřím a sestrám svátostmi křtu a večere Páně. Budeš věrně a nestranně konat pastýřskou službu a zachovávat zpovědní tajemství. Vyvaruješ se všeho, co by mohlo narušovat bratrství, řád a jednotu v církvi. Slibuješ, že budeš pilný v osobním studiu Písma svatého a v modlitbách. Budeš zachovávat Vyznání víry Církve bratrské a její základní i závazné dokumenty. Jestliže tak slibuješ, odpověz (slovy): **S pomocí Boží slibuji!**

Ordinující vyzve vybrané ordinované kazatele, aby na bratra vložili ruce, modlili se za něj a žehnali mu. Následují modlitby kazatelů a požehnání.

Pověření a zmocnění:

Tímto jsi tedy pověřen ke službě slova a svátostí. Slyš apoštolské slovo:⁴ „*Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Buď ve všem střízlivý, snášej útrapy, konej dílo zvěstovatele evangelia a cele se věnuj své službě. Dávej pozor na své jednání i na své učení. Buď v tom vytrvalý. Tak posloužíš ke spasení nejen sobě, ale i svým posluchačům.*“ Milý bratře, prohlašuji tě za kazatele a služebníka Božího slova a Kristových svátostí. Pán Bůh ti žehnej v této službě. Amen.

Následuje podání ruky nově ordinovaného kazatele ordinujícím (kazatelům, případně starším Sboru).

⁴ 2Tm 4,1-2; 5; 16